Адыгэ макъ

№№ 156—157 (20420)

2013-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ ШЫШЪХЬЭIУМ и 23-рэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ и Указ

Предпринимательхэм яфитыныгъэхэм якъэухъумэнкIэ Адыгэ Республикэм и Уполномоченнэ ехьылIагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2013-рэ илъэсым бэдзэогъум и 4-м аштагъэу N 207-р зытетэу «Предпринимательхэм яфитыныгъэхэм якъэухъумэнкIэ Адыгэ Республикэм и Уполномоченнэ ехьылIагъ» зыфиIорэм ия 2-рэ статья иа 1-рэ Iахь диштэу **унашъо сэшIы:**

1. **Зэфэс Владислав ГъукIэ ыкъор** предпринимательхэм яфитыныгъэхэм якъэухъумэнкIэ Адыгэ Республикэм и Уполномоченнэу гъэнэфэгъэнэу.
2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу
ТХЬАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэIум и 21-рэ,
2013-рэ илъэс
N 104

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ и Указ

З.Дж. Дэгуфым щытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналист» зыфиIорэр фэгъэшъошэгъэным ехьылIагъ

Журналистикэм ихэхъоныгъэ иIахь зэрэхишIыхьагъэм фэшI щытхъуцIэу **«Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналист»** зыфиIорэр **Дэгуф Замирэ Джэбраил ыпхъум** — федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятиеу «Урысые къэралыгъо телевизионнэ, радиокъэтын компанием» икъутамэу «Къэралыгъо телевизионнэ, радиокъэтын компаниеу «Адыгеим» информационнэ къэтынхэмкIэ икъулыкъу икорреспондент фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу
ТХЬАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
шышъхьэIум и 21-рэ,
2013-рэ илъэс
N 103

Республикэм и ЛIышъхьэ хэбзэ къулыкъухэм япащэхэм зэIукIэгъу адыриIагъ

Адыгеим и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан икабинет шышъхьэIум и 22-м Мыекъуапэ имэрэу Александр Наролиныр, гъэцэкIэкIо хабзэм ипащэхэу культурэм, лъэпкъ политикэм ыкIи къэбарлъыгъэIэс амалхэм япхыгъэ Iофхэм афэгъэзагъэхэр щыригъэблэгъагъэх.

ТхьакIущынэ Аслъанрэ Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэу бэмышIэу агъэнэфэгъэ Къулэ Мухьамэдрэ культурэм епхыгъэ Iофыгъохэм атегущыIагъэх. ТхьакIущынэ Аслъан шъхьафэу ынаIэ тыригъэтыгъ культурэм иIофышIэхэм ялэжьапкIэ хэгъэхъогъэным, культурэмкIэ учреждениехэм яIофшIэн нахьышIоу зэхащэным япхыгъэ Iофыгъохэм. Непэ культурэм ылъэныкъокIэ Iоф зышIэхэрэм лэжьапкIэу къаратырэр сомэ мини 10,1-рэ гурытымкIэ зэрэхъурэр. 2018-рэ илъэсым ехъулIэу сомэ мин 26 — 28-м нагъэсынэу ар къырадзэ.

КультурэмкIэ министрэм республикэм и ЛIышъхьэ къыфиIотагъ Кощхьэблэ, Шэуджэн районхэм зэращыIагъэм фэгъэхьыгъэу. Къулэ Мухьамэд культурэмкIэ учреждениехэр техникэмкIэ зэрэзэтегъэпсыхьагъэхэр ыуплъэкIугъэх, творческэ коллективхэм амалэу яIэхэр зэригъэшIагъэх. Джащ фэдэ къабзэу культурэмкIэ министрэр мы охътэ благъэхэм нэмыкI муниципальнэ псэупIэхэми ащыIэщт. Культурэм и Илъэс къыдыхэлъытагъэу къихьащт илъэсым Адыгеир федеральнэ программэхэм ахэлэжьэнэу зызэригъэхьазырырэри мыщ щыхагъэунэфыкIыгъ.

ТхьакIущынэ Аслъанрэ Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэррэ общественнэ организациехэм зэпхыныгъэ адэшIыгъэнымкIэ Iофыгъоу щыIэхэм, джащ фэдэу республикэм къэбар жъугъэмкIэ иамалхэм, республикэ журналхэм яредакцие, Адыгэ тхылъ тедзапIэм яIофшIэн нахьышIоу зэхэщэгъэнымкIэ пшъэрылъэу щытхэм атегущыIагъэх.

ТхьакIущынэ Аслъан Комитетым итхьаматэ анахьэу ынаIэ зытырыригъэдзагъэр лъэпкъ общинэхэмрэ общественнэ движениехэмрэ ялIыкIохэр зыгъэгумэкIыхэрэ Iофыгъохэр арых. Ащ епхыгъэу общественнэ организациехэр республикэм щызэрахьэрэ Iофтхьабзэхэм ахэлэжьэнхэмкIэ агъэнафэхэрэм атегущыIагъэх.

АР-м и ЛIышъхьэ муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ «Къалэу Мыекъуапэ» ипащэу Александр Наролинымрэ къалэм иучреждениехэу гъэсэныгъэ языгъэгъотыхэрэр илъэсыкIэ еджэгъум зэрэфэхьазырхэм, джащ фэдэу Iоныгъом и 8-м щыIэщт хэдзынхэм зэрафэхьазырхэм атегущыIагъэх. ТхьакIущынэ Аслъан къэлэ администрацием ипащэ фигъэпытагъ къалэу Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет ихэдзынхэр зэхэщэгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ амалхэр зэкIэ зэрихьанхэу.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ ипресс-къулыкъу

Къулыкъум иIофшIэн зэфахьысыжьыгъ

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан наркотикхэр къэралыгъом зэрэщагъэзекIохэрэм лъыплъэрэ федеральнэ къулыкъум (ФСКН-м) Краснодар краимкIэ и Регион гъэIорышIапIэ АР-мкIэ и Къутамэ ипащэу Евгений Олейниковым тыгъуасэ IофшIэгъу зэIукIэгъу дыриIагъ. Илъэсэу тызыхэтым къулыкъум Iофэу ышIагъэм изэфэхьысыжьхэм, пшъэрылъэу зыфигъэуцужьыхэрэм ахэр атегущыIагъэх.

ЦIыфхэм ярэхьатныгъэ къэухъумэгъэным фэшI наркотикхэр зыгъэфедэхэрэр, зыщэхэрэр къыхэгъэщыгъэнхэр, ахэм апэшIуекIогъэныр пшъэрылъ шъхьаIэу зэрэщытыр ТхьакIущынэ Аслъан къыIуагъ. Мыщ епхыгъэ бзэджэшIагъэ зезыхьэхэрэм шIокI имыIэу уголовнэ пшъэдэкIыжь ягъэхьыгъэн зэрэфаем къыкIигъэтхъыгъ.

Евгений Олейниковым къызэриIуагъэмкIэ, зипэщэ къулыкъушIэхэм яIофшIэн зэрагъэлъэшыгъэм ишIуагъэкIэ, мы илъэсым къэгъэлъэгъонэу яIэхэм хэпшIыкIэу ахэхъуагъ. ГущыIэм пае, 2012-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, мыгъэ наркотикхэм алъэныкъокIэ бзэджэшIагъэу къыхагъэщыгъэр ыкIи зэхафыгъэр процент 72-кIэ нахьыбэ хъугъэ. Джащ фэдэу наркоманхэр зыщызэрэугъоихэрэ чIыпIэхэр гъэунэфыгъэнхэм пае къулыкъушIэхэм ашIэрэр макIэп, ащкIэ обществэри бэрэ IэпыIэгъу къафэхъу. Хьыкумым унашъоу ышIыгъэм диштэу наркотикхэм алъэныкъокIэ бзэджэшIагъэ зезыхьэгъэ нэбгырэ 36-мэ хьапс атыралъхьагъ. А IофшIэныр тапэкIи зэрэлъагъэкIотэщтыр, цIыфым ипсауныгъэ, ипсихикэ зэщызыгъэкъорэ наркотикхэр тиреспубликэ къизыщэхэрэм, зыщэхэрэм зэрапэшIуекIощтхэр ыкIи пшъэдэкIыжь зэрарагъэхьыщтыр Е.Олейниковым къихигъэщыгъ.

— *Чэщи мафи Iоф тшIэн, бзэджэшIагъэ зезыхьэхэрэр, цIыфхэр зыгъэунэхъухэрэр къыхэдгъэщыхэзэ, ахэм атефэрэ пшъэдэкIыжь пхъашэр ядгъэхьын фае,* — къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан зэIукIэгъум икIэухым.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Сабый ибэхэм апай

Адыгеим щыщхэу зянэ-зятэхэр зимыIэжьхэ кIэлэцIыкIу ибэ 17-мэ 2013-рэ илъэсыр имыкIызэ псэупIэхэр арагъэгъотыщтых. Ащ нэмыкIэу, сабый ибэхэм апае пчъагъэу зэтет унэхэм яшIынкIэ псэолъэшI организациехэм зэзэгъыныгъэхэр адашIыгъэх. Адыгэ Республикэм псэолъэшIынымкIэ, транспортымкIэ, унэ-коммунальнэ ыкIи гъогу хъызмэтхэмкIэ и Министерствэ къызэритырэмкIэ, мы илъэсэу тызыхэтым, Iоныгъом, фэтэр 36-рэ хъурэ псэолъитIур рагъэжьэнэу ары. ЕтIани чъэпыогъум фэтэр 43-рэ хъурэ псэолъищым алъапсэ агъэтIылъыщт. Мыщ фэгъэхьыгъэу АР-м иминистрэхэм я Кабинет бэмышIэу иIэгъэ зэхэсыгъом министрэу Валерий Картамышевыр къыщиIуагъ. Джащ фэдэу унэ-коммунальнэ хъызмэтым щыкIорэ зэхъокIыныгъэхэм IэпыIэгъу афэхъугъэнымкIэ федеральнэ Фондэу зэхащагъэм ипрограммэ хахьэу фэтэрыбэу зэхэт уни 6-мэ гъэцэкIэжьынхэр яшIылIэгъэнхэмкIэ зэнэкъокъу зэрэзэхащэн фаер къыхигъэщыгъ.

КIАРЭ Фатим.

ТхьамыкIагъом тхьамыкIэгъошхо къытехъухьажьыгъ

Адыгэкъалэ гугъэуз тхьамыкIэгъошхо къыдэхъухьагъэу цIыфэу дэсыр зэкIэ зэредзэ. Хъулъфыгъэу зидунае зыхъожьыгъэм ищыгъынIухыжь цIыф бэдэдэ къекIолIэгъагъ. Къиныр зиIэ ЦIыкIу лIакъом инысэхэр, къош-Iахьыл бзылъфыгъэхэр арых пщэрыхьапIэу щагум щагъэпсыгъэм Iутыгъэхэр. Ахэм агъэфедэщтыгъэ баллонэу газ зэрытыр къауи, бзылъфыгъэ нэбгырихмэ зэрарышхо арихыгъ, машIом лъэшэу ыстыгъэх. Ахэр апэ Адыгэкъэлэ сымэджэщым ащагъэх, етIанэ псынкIэ дэдэу Краснодар дэт сымэджэщым, мэшIо стыгъэхэм зыщяIэзэхэрэ Гупчэм, нагъэсыгъэх. Ахэм ащыщэу ЦIыкIу Фатимэ идунай ыхъожьыгъ (Алахьым джэнэтыр къырет). КъызэрэтаIуагъэмкIэ, адрэхэми яIофхэр хьылъэх.

Редакцием пшъэрылъ къызэрэтфишIыгъэм тетэу тэри Адыгэкъалэ тыкIогъагъ, пащэхэм, сымэджэщым, газ къулыкъум иIофышIэхэм, нэмыкIэу мы тхьамыкIэгъошхом рихьылIагъэхэм, непи ахэм гугъэуз, лыуз бэлахьэу ателъыр къафэгъэпсынкIэгъэным фэлъэкIыщтыр хэзышIыхьэхэрэм заIудгъэкIагъ, гущыIэгъу къызфэдгъэхъугъэх.

Адыгэкъалэ иадминистрацие тызычIахьэм, ащ ипащэ игуадзэу Джамырзэ Гощнагъо апэ тыIукIагъ, ыпсэ хэIэжьызэ, тхьамыкIэгъошхоу къалэм къыдэхъухьагъэм зэрэзэридзэрэр къыхэщызэ, къытфиIотагъ къалэм имэрэу Хьатэгъу Налбый апэрэ мафэм къыщыублагъэу (зигъэпсэфынэу кIуагъэми) сымаджэхэм ауж зэритыр, Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратрэ псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ республикэм иминистрэу Мэрэтыкъо Рустемрэ игъусэхэу Краснодар зэрэщыIагъэхэр, Хьатэгъум ычIыпIэ къинагъэу Кушъу Славики ренэу сымаджэхэм адэжь зэрэкIорэр, акъош-Iахьылхэм зэрахэтыр. КъытиIуагъ блыпэ мафэм къыщегъэжьагъэу мафэ къэс сымаджэхэм лъэу ахакIэщтыр аратынэу нэбгырэ 15 — 20 Краснодар зэрэрагъащэрэр, яунагъохэми ахъщэ IэпыIэгъу зэраратыгъэр.

Къалэм имэрэу Хьатэгъу Налбый телефонымкIэ къытиIуагъ:

— ТхьамыкIэгъошху къытэхъулIагъэр. Инэу сызэредзэжьы. Апэрэ мафэм къыщегъэжьагъэу зэпстэури сынэгу кIэкIыгъ, слъэгъугъэ. Сэ зызгъэпсэфынэу сыIукIыгъэми, шышъхьэIум и 17-м IофышIэ сыкъыдэкIыгъ еджапIэхэм сахэхьанэу, илъэсыкIэ еджэгъум зызэрэфагъэхьазырырэр зэзгъэшIэнэу. Мы тхьамыкIагъор къызэрэхъугъэр зызэхэсэхым, ащ псынкIэу сынэсыгъ. Къин дэдагъ ар плъэгъункIэ, сынэпсыхэр къысшIокIуагъэх. Сымаджэхэр тисымэджэщ псынкIэу нэдгъэсыгъэх. Тиврачхэм, медсестрахэм ягуIакIэ джыри сынэгу кIэт, сафэраз. Сымэджэщым апэрэ IэпыIэгъур бзылъфыгъэхэм щарагъэгъотыфэти Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ Iофым щызгъэгъозагъ, ар ащ лъыпытэу край сымэджэщым ипащэу Владимир Порхановым фытеуи, Краснодар тызынэсым, зэкIэ врачхэри, яIофшIэгъухэри щагум дэтхэу, къытажэхэу къытпэгъокIыгъэх. Зызыгъэпсэфынэу атIупщыгъэгъэ врачхэри къыдащыжьыгъэх. Тэ республикэмкIэ тиминистрэу Мэрэтыкъо Рустеми Краснодар къэсыгъ, Владимир Порхановыр игъусэу тисымаджэхэр зычIэлъхэ реанимацием чIэхьагъэх. Тыгъуаси КъумпIыл Муратрэ Мэрэтыкъо Рустемрэ къакIохи, Краснодар тыщыIагъ. Хэти ылъэкI къыгъанэрэп, ау тисымаджэхэм яIоф дэгъоп, хьылъэх. Тэ тафэгумэкIы, тфэлъэкIыщтыр афэтэшIэ, тыл афэузы, Тхьэм тыщэгугъы.

Дэунэжъ Нурбый, Адыгэкъэлэ сымэджэщым иврач шъхьаI:

— Бзылъфыгъэ нэбгырихэу къытфащагъэхэм ашъхьацхэр лыгъуагъэхэу, акIышъохэм япроцент 80-р машIом ыстыгъэу щытыгъ. Узыр атезыхыщт Iэзэгъу уцхэр ахалъхьагъэх, машIом ыстыгъэм епшIэнэу щытыр арашIылIи, псынкIэу Краснодар тщагъэх. Сэри мэфитIо ащ сыщыIагъ, тимэрэу Хьатэгъу Налбый мафэ къэс ахэт. Зы бзылъфыгъэ идунае ыхъожьыгъ (Алахьым джэнэтыр къырет), плIымэ яIоф хьылъэ. Неущ лъыр атынэу тиIофышIэхэр Краснодар ядгъэщэщтых. ТфэлъэкIыщтэу тызшъхьасын щыIэп.

Кушъу Руслъан, Адыгэкъэлэ сымэджэщым реанимациемкIэ иотделение ипащ:

—Ар зыхъугъэр шышъхьэIум и 17-р ары. Сыхьатыр 11-мэ адэжь. Сэ операцием сыщыIагъ. МашIом ыстыгъэ бзылъфыгъэхэр къащагъэхэу къызысаIом, сыкъехыгъ, слъэгъугъэм сыгу къыгъэузыгъ. Ящыгъынхэр стыгъэх, ашъхьацхэр ылыгъуагъэх, акIышъохэр, зы чIыпIэу щымытэу, хъурэябзэу, куоу процент 80-м шIокIэу стыгъэх. Апэрэ медицинэ IэпыIэгъоу тызыфэамалыр ядгъэгъоти, псынкIэу Краснодар ядгъэщагъэх. КIыхьэ-лыхьэ зебгъэшIы хъунэу щытыгъэп,Краснодар къыщытажэщтыгъэх. Сэ Iоф зыщысшIэрэ уахътэм ахэм афэдэ сымэджэ хьылъэхэм сарихьылIагъэп.

ЗаIудгъэкIагъ **«Адыгейскгоргазым» ипащэу Тхьаркъохъо Шумафэрэ иинженер шъхьаIэу Джармэкъо Аскэррэ.** Ахэм къызэрэтаIуагъэмкIэ, газыр зэрыт баллонхэм Iоф задамышIэжьырэр, ахэр аIахыжьи Мыекъуапэ защэжьыгъэхэр илъэсипшIым къехъужьыгъ. Джы нахьыбэмкIэ хьадагъэхэм ащагъэфедэхэрэр баллоныжъхэу унагъохэм къафэнагъэхэу бгъэфедэжьы мыхъущтхэр арых. Газ игъэхъуапIэу гъогухэм атетхэм газыр ахэм къащарагъахъо е Краснодар макIохэшъ, къащэфы. Ежь «Адыгейскгоргазым» иIофышIэхэм Iоф зыдашIэрэр гъучI трубэхэм къарыкIорэ гъэстыныпхъэ шхъуантIэу унагъохэм агъэфедэрэр ары.

ИкIэухым къатIомэ тшIоигъор непэ Адыгэкъалэ тхьамыкIэгъошхом зэрэзэридзэрэр ары. Гугъэузышху машIом ыстыгъэхэу Краснодар исымэджэщ чIэлъхэм язытетэу къаIорэр зызэхэпхыкIэ. ТыздэгущыIагъэхэм зэкIэми гумэкIыр анэгу кIэтэу, нэпсыр къашIуакIозэ, сымэджэ хьылъэхэм Алахьыр IэпыIэгъу къафэхъунэу елъэIух. КъытаIуагъ Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан мы Iофым ыуж зэритыр, КъумпIыл Мурати, Хьатэгъу Налбыйи афэлъэкIыщтыр зэрашIэрэр.

Тэри тафэлъаIо бзылъфыгъэхэм Алахьталэр IэпыIэгъу къафэхъунэу, яунагъохэм ахэр къахэхьажьынхэу.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

МэфэкI ермэлыкъыр щыIэщт

Мыекъуапэ имэфэкI ипэгъокIэу ермэлыкъ зэхащэщт. Ащ хэлэжьэнхэу къырагъэблэгъагъэх зэлъашIэрэ щэпIэ предприятиехэр ыкIи гъомылэпхъэ зэфэшъхьафхэр къыдэзыгъэкIыхэрэ IофшIапIэу республикэм итхэр. ЩэфакIохэм мыщ товар зэмылIэужыгъоу бэ щащэфын алъэкIыщтыр, гъомылапхъэхэр, хьапщыпхэр, нэмыкIхэри.

Ермэлыкъыр, хабзэ зэрэхъугъэу, Мыекъуапэ иурамэу Советскэм щыкIощт, **Iоныгъом и 14-м сыхьатыр 9-м** къыщегъэжьагъэу **14.00-м нэс** щыIэщт.

ЩэпIэ-зыгъэпсэфыпIэ гупчэ щащIыщт

Холдингэу «РАМО-м» зыфиIорэм АдыгеимкIэ апэрэу щэпIэ-зыгъэпсэфыпIэ гупчэу «Красная Площадь» зыфиIорэр Мыекъуапэ къыщызэIуихынэу егъэнафэ.

Компанием иIофышIэхэм къызэраIорэмкIэ, гупчэм зэкIэмкIи квадратнэ метрэ мин 45-рэ ыубытыщт, комплексыр аужырэ шэпхъакIэхэм адиштэу гъэпсыгъэщт: щапIэхэр, цIыфхэм яуахътэ шIуагъэ къытэу зыщагъэкIощт гупчэр, шхапIэхэр хэтыщтых.

Мыекъопэ къэлэ администрацием къызэрэщаIуагъэмкIэ, гупчэу «Красная Площадь» зыфиIорэр Мыекъуапэ икъокIыпIэ лъэныкъо щыIэ районэу «ЧеремушкэкIэ» заджэхэрэм летчикхэм ясаугъэт пэгъунэгъоу къыщызэIуахынэу лъэныкъуитIуми зэдырагъэштагъ. ПэшIорыгъэшъэу зэрагъэнафэрэмкIэ, комплексыр 2014 — 2016-рэ илъэсхэм къакIоцI агъэпсынэу ары.

Къалэм инвестициехэмкIэ иотдел иIофышIэ къызэриIуагъэмкIэ, Шъачэ щыкIощт инвестиционнэ форумым мы проектым ишIын нахь игъэкIотыгъэу щытегущыIэщтых.

(Тикорр.).

Урамыр къагъэкIэрэкIагъ

Мэзэ зытIу горэкIэ узэкIэIэбэжьымэ, Адыгэкъалэ имэрэу Хьатэгъу Налбый зэдэгущыIэгъоу дытиIагъэр тигъэзет къидгъэхьэгъагъ. ТиупчIэхэм яджэуапхэр къаритыжьызэ ащ къытиIогъагъ къалэм лъэс гъогоу иIэхэр зэриутыгъэхэр, ахэм ягъэцэкIэжьын зэрэфежьэщтхэр.

— Ау, — къыкIигъэтхъыгъ тэри дгъэшIагъоу Хьатэгъум, — асфальти бетони ахэм атырязгъэлъхьажьыщтэп. Тикъалэ къэлашъо тео шIыгъэным фэшI лъэс гъогухэми плиткэ ателъхьэгъэным игъо хъугъэ. Урамэу ЧайковскэмкIэ къедгъэжьэщт. Ар Iоф псынкIэп. Ау тIэкIу-тIэкIоу хэдгъэкIызэ тшIыщт.

ИIуагъэ Хьатэгъум ыгъэцэкIэжьыгъ. Къэлэ сымэджэщым къыщегъэжьагъэу къалэм ипроспект шъхьаIэу Лениным ыцIэ зыхьырэм къеолIэжьырэ урам шъомбгъошхоу Чайковскэм къыгот лъэс гъогум шъо дахэ зиIэ плиткэхэр тыралъхьагъэхэу тапэкIэ тлъэгъугъагъэ. Джы бэмышIэу къэлэ гъэзетэу «ЗыкIыныгъэм» иредакциеу а урамым тетым тызыIохьэм, ащ ипэчIынатIэу щыт пхъэнтIэкIу дэхэшхом тесыгъэ ныбжьыкIэхэм къызэрэтаIуагъэмкIэ, ащ фэдэ гъэпсэфыпIэ пхъэнтIэкIуиплI а гъогу Iушъом Iуагъэуцуагъ.

ТапэкIи а IофшIэныр лъагъэкIотэщт. Къалэм имэрэу Хьатэгъу Налбый игухэлъхэм къыдалъытэ урамэу Советскэм илъэс гъогуи агъэкIэрэкIэнэу. Урамэу Чайковскэм къыщегъэжьагъэу апэрэ ыкIи ятIонэрэ гурыт еджапIэхэм анэсырэ лъэс гъогухэри плиткэхэмкIэ агъэпкIэщтых. Нэужым проспектэу Лениным щегъэжьагъэу ящэнэрэ гурыт еджапIэм екIурэ гъогуми плиткэ тыралъхьащт.

— Тикъэлэ ныбжьыкIэ бэ щыкIагъэу иIэр, — еIо Хьатэгъум. — Ау тэри тыщысэп, тикъалэ нахь кIэракIэ зэрэхъущтым ыуж тит, ащ фэшI амалэу щыIэ пстэури къызфэтэгъэфедэ. Къыддэхъурэри макIэп. Ащ фэшыхьат типсэупIэхэр нахь зэтегъэпсыхьэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъоу республикэм щызэхащэрэм мы аужырэ илъэсищым зэкIэлъыкIоу апэрэ чIыпIэр зэрэщытыубытырэр. Джыри марышъ, ащ фэшI грантэу сомэ миллионрэ ныкъорэ къэтхыгъэу тикъалэ нахь кIэракIэ зэрэхъущтым Iоф дэтэшIэ. Сигуапэр къэлэдэсхэр къызэрэдготхэр, хэти амалэу иIэм, фэлъэкIыщтым ялъытыгъэу мэхьанэшхо зиIэ Iофыгъом иIахьышIу зэрэхишIыхьэрэр ары.

(Тикорр.).

Апэрэу чъыгхэтэ гупчэ къызэIуахыщт

Декоративнэ ыкIи пхъэшъхьэ-мышъхьэ чъыг лъэпкъхэр, куандэхэр ыкIи хэгъэгу фабэхэм къащыкIырэ чъыг лъэпкъэу пальмэхэр къошынхэм арытхэу Краснодар краим ит къалэу Крымскэ къыращынхэшъ, апэрэу Адыгеим къащэщтых. Чъыгхэтэ гупчэр Мыекъуапэ идэкIыгъом, автомобиль гъогоу «Мыекъуапэ — Лэбапэ» зыфиIорэм дэжь къыщызэIуахыщт.

Апэрэ щэфакIохэм чъыг ыкIи кондэ лъэпкъ 30 фэдиз, къэгъэгъэ зэфэшъхьафхэр апагъохыщтых.

Мыекъуапэ исад гупчэу «Гавриш-Мыекъуапэ» зыфиIорэм ипащэу Уджыхъу Аскэр къызэриIуагъэмкIэ, ягупчэ зыпылъыр селекционнэ къэкIыхэрэм алъыплъэгъэныр ыкIи ахэм яIугъэкIын арых. Крымскэ селекционнэ питомникым къыгъэкIыхэрэр адрэхэм зэратекIырэр лэжьыгъэ бэгъуагъэ къызэратырэр ары. Къыхэгъэщыгъэн фае Адыгеим ичIыопс ахэм дэгъоу къызэрякIурэр. Апэ ащэщт къэкIыхэрэм къыгъэлъэгъощт анахьэу цIыфхэм ящыкIагъэу къызыкIэупчIэхэрэр.

Iоныгъом и 5-м Мыекъопэ чъыгхэтэ гупчэр къызэIуахыщт, ыпэкIэ амылъэгъугъэ, амышIэрэ къэкIырэ гъэшIэгъонхэр цIыфхэм къызыIэкIагъэхьанхэ алъэкIыщт. ЗэрагъэнафэрэмкIэ, тапэкIэ мы гупчэм декоративнэ ыкIи пхъэшъхьэ-мышъхьэхэм ячылапхъэхэр щащэщтых. Iоныгъом и 5-м къыщегъэжьагъэу и 15-м нэс мыщ щыщафэхэрэм хэушъхьафыкIыгъэ фэгъэкIотэныгъэхэр яIэщтых: процент 20 фэдизкIэ ыуасэ нахь макIэу аращэщт.

КIАРЭ Фатим.

Ветераным фэхъохъугъэх

Теуцожь районым заом хэлэжьагъэу къинэжьыгъэр мэкlэ дэд — нэбгырипшl ныlэп. Ахэм зэу ащыщ Аскъэлаеклэ Шэхэлl Аслъан Хъусенэ ыкъор. Бэмышlэу ащ ыныбжь илъэс 90-рэ зэрэхъугъэр хигъэунэфыкlыгъ, фэгушlуагъэх, бэгъашlэ хъунэу, джыри ипсауныгъэ пытэу бэрэ ашъхьагъ итынэу фэлъэlуагъэх илъфыгъэхэр, ыкъошlахьылхэр, игъунэгъухэр, иныбджэгъухэр, икъоджэгъухэр.

Лъыгъэчъэ заоу цlыфыбэ дэдэ зыхэкlодагъэм, имэшlо лыгъэ кlэлэкlэ дэдэзэ зынэгу кlэкlыгъэу, псаоу къыхэкlыжьи, непэ нэс псэунэу зинасып къыхьыгъэ Шэхэлl Аслъан игушlуагъо дагощынэу, ыныбжь илъэс 90-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ мэфэкl зэхахьэм хэлэжьэнхэу ыдэжь кlогъагъэх район администрацием илlыкlохэри.

Ахэм япащэу, районым иветеранхэм ясовет итхьаматэу Нэмытlэкъо Юрэ зэкlэ къекlолlагъэхэм апашъхьэ гущыlэ фэбабэ Шэхэлl Аслъанэ къыщыфиlуагъ, район администрацием, народнэ депутатхэм я Советрэ ежь зипэщэ ветеранхэм я Советрэ ацlэкlэ шlуфэс тхылъыр ритыгъ, псауныгъэ пытэ иlэнэу, непэ нэгушlоу зэрахэтым фэдэу иилъэсишъэ мэфэкlкlэ джыри фэлъэlонхэу, ыкъош-lахьылхэм адатхъэу, илъфыгъэхэм, ахэм къакlэхъухьагъэхэм къапыфэжьхэрэм яхъяр ылъэгъоу щыlэнэу фэлъаlозэ, шlухьафтынхэр фишlыгъэх.

Джащ фэдэу Шэхэлl Аслъан имэфэкlыкlэ фэгушlуагъэх, цlыфышlу дэдэу, шъырытэу, нэгушlоу зэрэщытыр хагъэунэфыкlызэ, щыlэныгъэ гъогу шlагъоу къыкlугъэр къаlозэ, бэгъашlэ хъунэу фэлъэlуагъэх районым инахьыжъхэм я Совет итхьаматэу Хъот Ерыстэм, район администрацием зэхэщэн lофхэмкlэ иотдел ипащэу Пэнэшъу Аслъан, Аскъэлэе чlыпlэ коим ипащэу Хьаджэлдый Рэмэзан, нэмыкlхэри.

А мэфэ дэдэм юбилярым ратыжьыгъ Урысые Федерацием и Президентэу В. В. Путиным шlуфэс телеграммэу къыфигъэхьыгъэр.

Гущыlэ заулэкlэ Шэхэлl Аслъанэ щыlэныгъэ гъогоу къыкlугъэу тызщыгъуазэм, чlыпlэ коим ипащэу Хьаджэлдый Рэмэзанэ къытиlуагъэхэм шъуащыдгъэгъозэн. Ар лlы лъэпэлъэгэ lэм-лъэм, бэрэчэтыныгъэ зынэгу кlэлъ, уlукlэгъэ зэпытми узэмызэщырэ цlыф.

Нэмыц техакlохэр тикъэралыгъошхощтыгъэм къызытебанэхэм, Аскъэлае икlэлэ пlугъабэу заом lухьагъэхэм Шэхэлl Аслъани кlэлэкlэ дэдэу ахэтыгъ. Пый мэхъаджэр зэхэкъутэгъэным, текlоныгъэр къэгъэблэгъэгъэным щтэр ымышlэу афэзэуагъэхэм ащыщ. Ащ фэшыхьат хэгъэгу зэошхом иорденэу ятlонэрэ степень зиlэр, медалэу «За победу над Германией», орденэу «Знак Почета» зыфиlохэрэр, нэмыкl юбилей бгъэхэлъхьабэ къызэрэфагъэшъошагъэхэр.

Заор аухи икъоджэ гупсэ къызегъэзэжьым, нэмыц техакlохэм зэрапхъогъэ, зэщагъэкъогъэ мэкъу-мэщыр зыпкъ изыгъэуцожьыхэрэм якlэщакlохэм ащыщыгъ. Апэ трактористыгъ, етlанэ комплекснэ бригадэм ипэщагъ, нэужым апэрэ трактор бригадэм ибригадирыгъ. А бригадэ дэдэми имеханикэу lоф ышlагъ, егъашlэм чlыгум ыlэ хэлъызэ, ащ иджэмакъэ зэхихызэ, аскъэлэе губгъохэр гъэбэжъулъэ хъунхэм, цlыфхэм яцlыlэкlэ-псэукlэ нахьышlу шыгъэным хьалэлэу афэлажьэзэ, ищытхъу аригъаlозэ къыхьыгъ.

Пенсием зэкlожьыми зигъэпсэфэу щысышъугъэп, общественнэ lофшlэнхэм чанэу ахэлажьэзэ, фэлъэкlыщтымкlэ икъуадэ фэлажьэзэ къыхьыгъ. Илъэс 15 Аскъэлэе чlыпlэ коим заом иветеранэу щыпсэухэрэм ясовет итхьамэтагъ, ипшъэрылъхэр еlолlапlэ имыlэу ыгъэцэкlагъэх, ищытхъу аригъэlуагъ, ащ фэшl мызэу, мытlоу щытхъу тхылъхэр къыфагъэшъошагъэх. Цыхьэ фашlэу, зыфагъазэрэр егугъузэ ыгъэцакlэу, районым имызакъоу, республикэми щалъытэу зэрэщытыгъэм фэшыхьат Адыгэ Республикэм и Лlышъхьэ дэжь нахьыжъхэм я Советэу щызэхэщагъэм илъэс заулэрэ зэрэхэтыгъэр.

Шэхэлl Аслъан икlалэхэри ежь фэдэхэу чlыгулэжьыным пылъыхьэзэ къахьыгъ. Аскъэлэе чlыпlэ коим ипащэу Хьаджэлдый Рэмэзан къызэрэтиlуагъэмкlэ, ыкъоу Шэхэлl Нурбый Пшызэ мэкъу-мэщ институтыр къыухыгъ, илъэсыбэрэ аскъэлэе колхозым, етlанэ фирмэ зэфэшъхьафхэм ягроном шъхьэlагъ. Джы Аслъан зылъэхэс Савдинэ трактористызэ къыхьыгъ.

Опсэу, отхъэжь, Аслъан! Алахьым бэгъашlэ уешl.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

ШЪУНАlЭ ТЕШЪУДЗ

Фитыныгъакlэхэр егъэнафэх

Хэбзэгъэуцугъэхэм агъэнэфэрэ шапхъэхэм нэlуасэ зафэшlыгъэным тызэримыгъэгумэкlырэм, ахэр зэрэтымышlэхэрэм къахэкlэу, фитыныгъэу тиlэхэр къэтыухъумэнхэм тыфэбанэрэп. Арышъ, типравовой шlэныгъэ щыкlагъэ фэхъугъэхэр, мыбэшхохэми, къыригъэкъужьыщтхэу къытшlоlшы зигугъу къэтшlыщт хэбзэгъэуцугъэм ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм тынаlэ атетыдзэмэ.

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу «Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэу «Урысые Федерацием lофшlэн щягъэгъотыгъэным ехьылlагъ» зыфиlорэм ыкlи Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцу акт зырызхэм зэхъокlыныгъэхэр афэшlыгъэнхэм ехьылlагъ» зыфиlоу номерэу 162-ФЗ зытетэу 2013-рэ илъэсым бэдзэогъум и 2-м аштагъэм а мазэм и 14-м кlуачlэ иlэ хъугъэ.

Мы хэбзэгъэуцугъэм lофшlэнымкlэ ныбжьым телъытэгъэ пенсие зыфагъэуцугъэхэу ыкlи lофшlэныр лъызыгъэкlуатэ зышlоигъохэм, сабыибэ ыкlи сэкъатныгъэ зиlэ сабыйхэр зыпlухэрэ ны-тыхэу lофшlэн зимылэхэм яфитыныгъакlэхэр егъэнафэх. Гущыlэм пае, хэбзэгъэуцугъэм къызэриlорэмкlэ, сабыибэ ыкlи сэкъатныгъэ зиlэ лъфыгъэхэр зыпlухэрэ ны-тыхэу lоф зымышlэхэрэм lофшlэным дыкlыгъоу сабыйхэр пlугъэнхэм ехьылlэгъэ пшъэрылъхэри агъэцэкlэнэу зыгъэнэфэрэ lофыгъохэр Урысые Федерацием исубъектхэм ащырахъухьанхэ ыкlи агъэцэкlэжьынхэ алъэкlыщт. Джащ фэдэу lофшlэнымкlэ ныбжьым телъытэгъэ пенсие зыфагъэуцугъэхэу lофшlэныр лъызыгъэкlуатэ зышlоигъохэр lофшlэнымкlэ бэдзэршlыпlэм къызыщыкlэупчlэхэрэ сэнэхьатхэм атегъэпсыкlыгъэу, ежьхэм яшlоигъоныгъэкlэ, цlыфхэм lофшlэн ягъэгъотыгъэнымкlэ къулыкъум еджакlо ыгъэкlонхэ ылъэкlыщт.

Джащ фэдэу нэмыкl шапхъэхэри мы хэбзэгъэуцугъэм егъэнафэх. Ахэм зыкlэ ащыщ зылуагъэхьанхэ алъэкlыщт lофшlэпlэ чlыпlэу, lэнатlэу ялэхэм яхьылlэгъэ мэкъэгъэlухэр къатыхэ зыхъукlэ аукъо мыхъущт шапхъэхэр зэригъэнафэхэрэр. Ыпшъэкlэ зыцlэ къыщетlогъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм ия 25-рэ статья ия 6-рэ пунктыкlэу хагъэхьажьыгъэм мырэущтэу къыщеlо: «Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэхэм зэрэнахьышlур къэlогъэн фаеу агъэнафэу къызыщыкlэхэрэр хэмытэу, lофшlэпlэ е lэнэтlэ чlыпlэу ялэхэм яхьылlэгъэ къэбархэр цlыфхэм алъагъэlэсыхэ зыхъукlэ lэпэlэсэныгъэу, lоф зэшlохыкlэм зэрэфытегъэпсыхьагъэр зыкlи зэмылъытыгъэхэ лъэныкъохэу хъулъфыгъэн е бзылъфыгъэн зэрэфаемкlэ, расэмкlэ, шъоу иlэмкlэ, лъэпкъэу зыщыщымкlэ, ыбзэкlэ, ыныбжькlэ, зыщыпсэурэ чlыпlэмкlэ, динэу ылэжьырэмкlэ, шlошъхъуныгъэу иlэмкlэ, общественнэ объединениехэм е социальнэ куп горэхэм зэращыщымкlэ зэтеlэжэныгъэхэр (ограничениехэр) зэрашlыхэрэр занкlэу е нэмыкl къэlуакlэкlэ агъэнэфэнхэ фитыхэп.

lофшlэпlэ чlыпlэхэу, lэнатlэхэу цlыфхэр зыlуагъэхьанхэ алъэкlынэу ялэхэм яхьылlэгъэ къэбархэу фитыныгъэхэмкlэ зэфэмыгъэдэгъэнхэ нэшанэ зиlэхэр алъызыгъэlэсыхэрэм Урысые Федерацием административнэ хэбзэукъоныгъэхэмкlэ ихэбзэгъэуцугъэхэм агъэнафэрэ пшъэдэкlыжьхэр арагъэхьых».

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу номерэу 162-ФЗ зытетым ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм ямэхьанэ укъыпкъырыкlын зыхъукlэ, цlыфхэм lофшlэн язытырэ (мылъкур унаеу зэрэщытым ишlыкlэу агъэфедэрэм емылъытыгъэу) физическэ ыкlи юридическэ лъапсэ зиlэу лажьэхэрэм ямызакъоу, къэбарлъыгъэlэс амалхэм яредакциехэми (организациехэу, учреждениехэу, предприятиехэу е цlыф купхэу къэбарлъыгъэlэс амалхэр зиlэхэм ыкlи хэутынхэр зышlыхэрэм), сайтхэр зиlэхэм е ахэм фитыныгъэхэр зэратыгъэ цlыфхэм пшъэдэкlыжь арагъэхьын алъэкlыщт. Зыгорэкlэ къэбарлъыгъэlэс амалым иредакцие физическэ е юридическэ лъапсэ иlэу лажьэу щымытмэ, административнэ пшъэдэкlыжь рагъэхьын алъэкlыщт а къэбарлъыгъэlэс амалыр зэхэзыщагъэм, джащ фэдэу редактор шъхьаlэм.

Урысые Федерацием илъэс къэс хэбзэгъэуцугъабэ щаштэ, кlуачlэ ялэ мэхъух. Ахэр «Российская газета» зыфиlорэм официальнэу къыхеутых, Интернетым ибгъотэщтых. Арэу щытми, хэбзэгъэуцугъэхэр, ахэм агъэнафэрэ шапхъэхэр зэкlэми ашlэх, арэгъуазэх, дэх имыlэу агъэцэкlэжьых плон плъэкlыщт. Хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэрэ шапхъэхэр зэрэмышlэхэрэм фэшl а шапхъэхэр укъуагъэу oloklэ къыпфамыгъэгъунэу хэбзэгъэуцугъэм егъэнафэ.

Къэбарлъыгъэlэс амалхэмкlэ lофшlэпlэ чlыпlэхэм яхьылlэгъэ къэбархэу цlыфхэм алъагъэlэсыхэрэр ямызакъоу, лэжьэкlо lапшъэхэм, нэмыкl lэнатlэхэм апае специалистхэм алъыхъухэрэм ежь-ежьырэу агъэхьазырыгъэ мэкъэгъэlубэ пхъэмбгъухэм, чэухэм, пкъэухэм яlулlыгъэхэу тэлъэгъух. Джащ фэдэ мэкъэгъэlоу троллейбус къэуцупlэм дэжькlэ пхъэмбгъум еlулlыгъэу тлъэгъугъэм тынаlэ тетыдзагъ. Ар урысыбзэкlэ зэрэтхыгъэм фэдэу къыхэтэуты.

Мэхьанэу иlэмкlэ узыгъэгъуазэу щытышъ, хэукъоныгъэшхоу лъытэгъуае нахь мышlэми, ыпшъэкlэ зигугъу къыщытшlыгъэ Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу номерэу 162-ФЗ зытетым ишапхъэу а мэкъэгъэlум ыукъуагъэр рагъэблэгъэрэ lофышlэхэм ныбжьэу ялэн, зэрэхъулъфыгъэн фаер зэригъэнафэрэр ары. Ар мэкъэгъэlум къыщимыlогъагъэми, цlыфхэр езыгъэблагъэхэрэм ар жэрыlокlэ къариlон ылъэкlыщтыгъэ. Адрэ шапхъэхэмкlи джащ тетэу гъэпсыгъэ. Арышъ, къэшlэгъуае зигугъу къэтшlыгъэ хэбзэгъэуцугъэм ныбжьым ылъэныкъокlэ ыгъэнэфэрэ шапхъэхэр къэбарэу къатыгъэм щаукъуагъэкlи щамыукъуагъэкlи цlыфымкlэ шlуагъэу къытыщтыр.

СЭХЬУТЭ Нурбый.

РАБОТА ВАХАТА

Работники склада, грузчики

Требования:

Пол: мужчины

Возраст: от 20 до 50 лет

Гражданство: РФ

Справки: наркология Мед. книжка (желательно, но необязательно)

Место работы:

Краснодарский край, станица Динская, город Славянск-на-Кубани, город Кропоткин

Преимущества:

Питание

Проживание

Проезд от места проживания до работы

Вахта 15 дней * 30 дней

ИСКУССТВЭМ ИЦIЫФХЭР

Испанием щыIэр тщыгъупшэрэп

Адыгэ Республикэм искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшхоу, композиторэу Хъупэ Муратэ Кощхьаблэ къыщыхъугъ. Илъэси 10-м ехъугъэу Испанием щыIэу исэнэхьаткIэ Iоф ешIэ. Кызыхъугъэ мафэр непэ зэрэхигъэунэфыкIырэр къыдэтлъыти, гукъэкIыжь зэфэшъхьафхэм зафэдгъэзагъ.

Барселонэ М. Хъупэр щэпсэу. Хоровой капеллэу «Бахым» ипащ. IэнатIэм Iухьаным ылъэкIэ ушэтынхэр ытыгъэх. Хъупэ Муратэ къызэрэтфиIотагъэу, Испаниер хэгъэгу гъэшIэгъонэу щыт, лъэпкъ шэн-хабзэ хэхыгъэхэр щызэрахьэх. Барселонэ каталонхэр арых нахьыбэу дэсхэр. Яныдэлъфыбзэ, культурэу яIэр лъэшэу агъэлъапIэ. Каталонхэм абзэ умышIэу IэнатIэ ин республикэм къыщыуатыщтэп. Апэрэ ушэтынхэр каталоныбзэкIэ птынхэ фае.

Хоровой капеллэм идиректорэу щытыгъэр иIэнатIэ зыIокIыжьым ащ ычIыпIэ ихьащтыр кыхахыным фэшI зэнэкъокъу зэхащагъ. Нэбгырэ 40-м ехъумэ яшIэныгъэ ауплъэкIугъ. Зэгъэпшэнхэр зызэфахьысыжьхэм, Хъупэ Муратэ къыхахыгъ. Нэбгыри 100 фэдиз хорым хэт. Бетховен, Бах, Моцарт, нэмыкI композитор цIэрыIомэ аусыгъэ произведениехэу классикэм хэхьагъэхэр хорым егъэжъынчых. Ащ дакIоу ныбжьыкIэхэм якамернэ хор пэщэныгъэ М. Хъупэм дызэрехьэ. Барселонэ ихоровой капеллэ анахь дэгъухэм ащыщэу «Бахыр» Францием, Италием, Португалием, Шотландием, Ирландием, нэмыкIхэм ащыIагъ. Концертхэр бэрэ зэхищэнхэр М. Хъупэм ипшъэрылъ шъхьаIэхэм ащыщ.

— Музыкантым ишIэныгъэ, исэнэхьат фыщытыкIэу фыриIэр концертхэм кьащэлъагъо, — кеIуатэ Хъупэ Муратэ. — Классикэм хэхьэгъэ композиторхэм аусыгъэхэу дунаим нахь цIэрыIохэу щалъытэхэрэр тиконцертхэм ащэIух.

— Произведениеу къежъугъаIохэрэр хэта къыхэзыхыхэрэр?

— Хоровой капеллэм совет иI. Ащ тыщызэхэгущыIэжьы. КIэух унашъор сэры зышIырэр.

— Ясэнэхьат феджагъэха хорым хэтхэр?

— Юрист, кIэлэегъадж, нэмыкI сэнэхьат зиIэхэр ыпкIэ атызэ хорым хэтых. Музыкэм феджэх, яшIэныгъэ зэрэхагъэхъощтым пылъых. НэмыкI IофшIапIэ зэрэIутхэр пэрыохъу къафэхъурэп. ЯIэшъхьэтетхэм язэгъых.

— Мурат, Испаниер культурэм изакъоп зэрэщыIэр. Футболым хэгъэгум мэхьанэу щыратырэм шъутегущыIэу къыхэкIыгъэба?

— Футболыр зэкIэми «яуз». Каталонхэм якомандэ шъхьаIэ футбол ешIэ зыхъукIэ, хорым хэтхэр тиIофшIапIэ къакIохэрэп. Ащ тесэжьыгъэшъ, дгъэшIэгъожьырэп.

— Ростов дэт консерваториеу С. Рахманиновым ыцIэкIэ щытым хорым идирижерэу, композиторэу ущеджагъ, дэгъу дэдэу къэуухыгъ. Адыгэ Республикэм исимфоническэ оркестрэ ихудожественнэ пащэу ущытыгъ, Камернэ музыкальнэ театрэм Iоф щыпшIагъ. ШIэныгъэу уиIэр мэшэлахь. Уээреджагъэр бгъэфедэжьын олъэкIа?

— Нурбый, а упчIэр тиээдэгущыIэгъу зетэгъажьэм къысэптыщту къысщыхъущтыгъ. Адыгеим сыщапIугъ, опытэу сиIэ хъугъэр сэгъэфедэ. Адыгэ музыкэр хорым къыIорэп, ащ фэдэ программэ тиIэп. Каталонхэм ащкIэ унэшъо хэхыгъэхэр аштагъэх. СишIэныгъэ хэзгъахъозэ, органымкIэ, фортепианэмкIэ орэдышъохэр сэгъэжъынчых. Каталонхэр нэмыкI культурэхэм нэIуасэ афэхъунхэу фаех. Ар къыдэслъыти, тифольклор, адыгэ искусствэм къахэсхыгъэ музыкэр Испанием зыдэсхыгъ. Ар зэрэзгъэфедэщт шIыкIэр къэзгъотынышъ, тикультурэ къэзыIотэрэ музыкэр дунаим нахьышIоу щядгъэшIэщт.

— Барселонэ ущэпсэу. адыгэ ущыIукIагъэба?

— Хьау, сыIукIагъэгоп. Германием, Францием, нэмыкI хэгъэгухэм тилъэпкъэгъухэр ащэпсэух, ягухэлъхэри къаIуатэх.

— Адыгеим укIэрыдзыгъэу опсэу. Ныбджэгъу шъыпкъэр орыкIэ сыда?

— Тэ, адыгэхэм, тикъин зэдэтIэтэу тесагъ. Сэ къыхэзгъэщынэу сызыфаер, гушIуагъоу уиIэр къыбдэзыгощын, уищытхъу гу къабзэкIэ къыбдэзыIэтын зылъэкIырэр ары ныбджэгъу шъыпкъэр, ащ фэдэхэр сиIэх.

— Тиреспубликэ зэпхыныгъэу дыуиIэм Сулеймэн Юныс къытегущыIагъ. Ащ нэмыкIэу сыда къытапIо пшIоигъор?

— Сыфай сигупсэ Адыгеим нахьыбэ фэсшIэнэу. Мамсыр Маргаритэ сыфэусэнэу зэзэгъыныгъэ дэсшIыгъ. Тхьабысымэ Умарэ, Натхъо Джанхъот, Сихъу Рэмэзанэ, Тыкъо Къэплъан, Андзэрэкъо Вячеслав, нэмыкI адыгэ композитормэ аусыгъэхэр аранжировкэ сшIынхэу, Нэхэе Тэмарэ, ащ фэшъхьаф орэдыIомэ къаIонхэу сыфай. Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ Iофым зэхэщакIо зифэхъукIэ, сэ къыстефэрэр згъэцэкIэщт.

— Мурат, 2012-рэ илъэсым Мыекъуапэ укъызэкIом Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан, Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ уаукIэгъагъ. Артист цIэрыIоу Денис Мацуевым филармонием къыщитыгъэ концертым уеплъыгъагъ. СэшIэ уиIофхэр Испанием дэгъоу зэрэщылъыкIуатэхэрэр. Адыгеим къэбгъэзэжьынэу угу къыуиIорэба?

— Адыгеир мафэ къэс сынэгу кIэт, къэзгъэзэжьы сшIоигъу, ау унагъор рысIыгъынэу, дэгъоу сыщыIэнэу лэжьапкIэ къысатынэу сыфай. Испанием унэ щысщэфыгъ, сиIофшIэн гухахъо хэсэгъуатэ. Адыгэ гупшысэу схэлъым тиреспубликэ сыкъыщэжьынэу сэгугъэ.

— Тхьэм уигухэлъышIухэр къыбдегъэхъух.

— Тхьауегъэпсэу.

Ныбджэгъум игущыI

— Мыекъопэ музыкальнэ училищым Муратэрэ сэрырэ тыщызэдеджагъ, — къеIуатэ Адыгэ Республикэм и Камернэ музыкальнэ театрэу Хьанэхъу Адамэ ыцIэкIэ щытым ихудожественнэ пащэу, Урысыемрэ Адыгеимрэ искусствэхэмкIэ язаслуженнэ IофышIэшхоу Сулеймэн Юныс. — Тимузыкальнэ театрэ зызэхэтэщэм, Хъупэ Муратэ дирижер шъхьаIэу тиIагъ. Тызэныбджэгъу, телефонкIэ тызэфытео. Муратэ цIыф шъырыт. Ащ къыуимыIуагъэми, мы къэбарым гъэзетеджэхэр щызгъэгъозэнэу сыфай. Илъэс заулэкIэ узэкIэIэбэжьмэ, Папа Римскэр Барселонэ къызэкIом, концертышхо католиккэм фызэхащэгъагъ. Дирижерэу яIэщтыр къыхахыным фэшI бэмэ ахэдагъэх. Музыкант 350-рэ зыхэт купым адыгэмэ апIугъэ Хъупэ Муратэ пащэ фашIи, зэхахьэр мэфэкIышхом фэдэу кIогъагъэ.

Ю. Сулеймэным къызэрэтиIуагъэу, Цэй Ерстэм ипьесэу «Угощ дэгъумэ, урихьылIагъ» зыфиIорэр икIэрыкIэу Камернэ музыкальнэ театрэм адыгабзэкIэ щагъэуцужьы. Музыкэр М. Хъупэм ытхыгъ. Ныбджэгъуныгъэу зэдыряIэр яIофшIэн рапхызэ, щыIэныгъэм щызэдылъагъэкIуатэ.

Опсэу, Мурат. Илъэс 50-р бэп. Тхьэм нарт бэгъашIэ уешI.

Сурэтым итхэр: **Сулеймэн Юнысрэ Хъупэ Муратрэ.**

ФУТБОЛ. ТИРЕСПУБЛИКЭ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

«Улап» Улап — «Инэм» Инэм — 0:1.

Шышъхьэlум и 20-м Улапэ щызэдешIагъэх.

Адыгэ Республикэм футболымкIэ изэнэкъокъу хэлажьэрэ командэхэу апэрэ чIыпIэхэм афэбанэхэрэм ащыщых Улапэрэ Инэмрэ якомандэхэр. Зичэзыу ешIэгъоу Улапэ щыкIуагъэм уеплъынкIэ гъэшIэгъоныгъэ. Бысымхэм къэлапчъэм Iэгуаор дадзэнэу амалхэр нахьыбэрэ яIагъэми, янасып къыхьыгъэп. ХьакIэхэм яфутболистэу А. Цимбалист апэрэ такъикъ 45-р амыухызэ «Улапэм» икъэлапчъэ Iэгуаор дидзагъ. Инэм икомандэ текIоныгъэр къызэрэдихыгъэм дакIоу, апэрэ чIыпIэм фэбэнэн ылъэкIынэу хъугъэ.

Купэу «КъокIыпIэм» текIоныгъэр къыщыдэзыхыщтымкIэ упчIэ щыIэп, «Урожаир» хэпшыкIэу зэкIэми анахь лъэш. Купэу «КъохьапIэм» щырэхьатэп, «щыжъоркъ». АдыгэкъалэрэИнэмрэ якомандэхэм язэдешIэгъу кIэуххэу фэхъущтым упчIэхэм джэуапэхэр къаритыщтых.

24.08
«Лэшэпсын» — «Урожай»
25.08
«Кощхьабл» — «Еджэркъуай»
30.08
«Инэм» — «Адыгэкъал»
31.08
«Кощхьабл» — «Урожай».

Инэмрэ Адыгэкъалэрэ якомандэхэм язэIукIэгъу гъэшIэгъон хъущт. Купэу «КъохьапIэм» текIоныгъэр къыщыдэзыхыщтыр зэIукIэгъум къыгъэнэфэщт.

Адыгэ Республикэм изэнэкъокъу нахьыпэкIэ щешIэщтыгъэ футболистхэм ащыщхэр мы уахътэм мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» аштагъэхэу Урысыем изэIукIэгъухэм ахэлажьэх.

Сурэтым итыр: **тиреспубликэ щагъэсэгъэ Мыкъо Муратэ «Зэкъошныгъэм» щешIэ.**

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

ЗэхэзыгъэуцогъэхэмрэыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырякIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

Редактор шъхьаIэм игуадзэр — пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
ХЪУРМЭ Хъусен

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4133
Индексхэр 52161 52162
Зак. 2928

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00